

det Spørgsmaal til den ærede Finantsminister, hvor langt den Grund strækker sig, som er overladt til Fabrikken, om det er at forstaa alene om den Grund, hvorpaa Bygningerne ere opførte, eller om der er andre Grunde, som Haver eller Dæslige, som ligeledes ere derved indbefattede.

Finantsministeren: Jo, der er mere. Der er vedlagt Acterne et Situationskort, og jeg troer, at den høitærede Landstingsmands Nabo (Unsgaard) netop for Øieblikket har disse Actstykker.

Ordføreren: Hvis Udvalget havde betragtet Sagen fra den juridiske Side eller havde kunnet indsee, at der er Noget, der juridisk taler for, at Eiendomsret paa nogen Maade kunde tilkomme Fabrikken, da havde det naturligvis strax bedet om Assistance til at drøfte dette Lovudkast. Men det er ikke faldet os ind, at der kunde være Tale om Eiendomsret over de 54 Tdr. Land, da der hidtil kun har været Spørgsmaal om Jagtrettens Anvendelse. Det fremgaaer tydeligt af Skjødet, at det kun er en Brugsret, og denne er bleven udvidet i Tidernes Løb. Denne Ret blev tilstaaet en Krudtmester Rose, før Kammertjener Jespen fik den, og denne Rose havde kun Ret til paa 54 Tdr. Land at græsse 2 Køer og 2 Heste, imod derfor at græsse Gardens Heste hver Sommer. Disse Hestes Græsning var den Rettighed, som Staten havde, men man kan ikke see nogetsteds i Acterne, at der er givet Staten noget Bederlag, da den tråk disse Heste tilbage, hvorimod Græsningsretten for de to Køer og Heste er bleven forandret til en fuldkommen Ret til at slaa Græs og tøre paa disse 54 Tdr. Land; men, fordi den oprindelige Brugsret saaledes er bleven udvidet i Tidernes Løb, kan man dog ikke nu anerkjende den som en Eiendomsret. Hvad der efter Udvalgets Mening gjør Sagen aldeles klar, og hvorved netop en Jurist meget let vilde kunne gribe Sagen an, i Tilfælde af, at Interessentskabet vilde anlægge Sag, er det, at Interessentskabet, som selv har begyndt Sagen, har begyndt den med at forlange Skatterne refunderede af Jordlodden, fordi det kun havde Brugsret over den. Naar altsaa Interessentskabet vilde komme og forlange Jagtret paa en Grund, hvorover det selv har

erkjendt, at det ikke har Eiendomsret, ved at forlange Skatterne refunderede deraf, nagtet Jagtretten efter vor Jagtlov jo kun følger med Eiendomsretten og ikke med Brugsretten, er det altsaa et meget svagt Punkt, og jeg troer neppe, at Interessentskabet vil begynde nogen Proces i den Anledning; i alt Fald vil det, som sagt, være let for en Sagfører at gribe Sagen an derved, at Interessentskabet har reist Sagen ved at forlange de Skatter refunderede, som det har erlagt; thi, dersom det havde fuldkommen Eiendomsret, vilde det jo ikke kunne falde det ind at benægte, at det var nødt til at betale Skat af Jorden. Imidlertid maa jeg paa Udvalgets Vegne udtale, at, dersom det høitærede Thing skulde finde det fornuddent, ville vi med den største Fornøielse modtage den Assistance, man vil tilbyde os, navnlig af juridiske Medlemmer. Jeg maa tillade mig at bemærke, med Hensyn til hvad den ærede 1ste Landstingsmand for 5te Kredts (Stampe) anførte om Jagtretten, at det foreskom mig, som han meente, at vi fandt det betænkeligt at gjøre Undtagelser fra Jagtloven allerede nu, fordi vi vilde frede Wildtet. Det har aldeles ligget udenfor vor Tanke, men vi have udtalt det som et vigtigt Princip, fordi det netop er en Deel af Proprieteten; det er det, der er udtalt, at det er en vigtig Deel af Eiendomsretten, at Jagtretten skal følge med, ikke for at frede om Wildtet, men for at Eieren ikke skal have den Ulempe, som er forbunden dermed, at Andre kunne jage paa hans Grund; det er derfor, at vi have fraraadet det. —

Formanden: Maaſkee jeg maa tillade mig nogle Øtringer i Anledning af, hvad den ærede Ordfører fremkom med. Han sagde, at Udvalget meget gjerne vilde overlade til Thinget at afgjøre, om det maatte finde det rigtig, at Udvalget fik Forstærkelse ved et Par nye Medlemmer. Jeg maa herved gjøre opmærksom paa, at dette kan foranlediges paa flere Maader, men, hvorledes det end ſkeer, maa det grundes paa et bestemt Forslag. Til Udvalget ſtaaer det jo, med Thingets Samtykke, at tilkalde eet eller flere bestemte Medlemmer til at deeltage i den videre Dverveielſe af Sagen; hvis det ſkulde være Udvalgets Mening, maa